https://nrat.ukrintei.ua/en/oczinyuvannya-nauky-potrebuye-ne-deklaraczij-a-formuvannya-novoyi-akademichnoyi-kultury/

ОЦІНЮВАННЯ НАУКИ ПОТРЕБУЄ НЕ ДЕКЛАРАЦІЙ, А ФОРМУВАННЯ НОВОЇ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю групи авторів «Оновлення академічної культури потребує тиску знизу й відповідальності згори».

У ній розглядається, чому численні міжнародні ініціативи з реформування академічної культури та системи оцінювання наукових досліджень не дадуть очікуваних змін без належної активної участі дослідників, а також відповідального лідерства керівництва університетів, наукових установ та інституцій, які формують політику у сфері науки. Упродовж останнього десятиліття у світі з'явилося чимало документів, покликаних змінити систему оцінювання наукової діяльності. Серед найвідоміших ініціатив – Декларація про оцінювання наукових досліджень (DORA), Угода про реформування оцінювання наукових досліджень, яку координує Коаліція з удосконалення оцінювання наукових досліджень (CoARA), а також низка інших міжнародних проєктів. Їх мета – відмова від надмірної залежності від кількісних показників (зокрема – бібліометричних індикаторів і рейтингів журналів) та перехід до комплексного оцінювання

наукових досягнень. Підписання декларацій або приєднання до міжнародних угод саме по собі не змінює академічної практики. У багатьох університетах і дослідницьких організаціях під час конкурсів на посади, присудження грантів чи оцінювання результативності науковців вирішальне значення й надалі мають кількісні показники. Дослідники змушені орієнтуватися насамперед на вимоги чинної системи оцінювання, навіть якщо вони не сприяють розвитку оригінальних, міждисциплінарних або довгострокових досліджень. Відповідальність за зміни не можна покладати виключно на адміністрацію університетів або міжнародні організації. Науковці здатні вплинути на академічну систему під час роботи у складі конкурсних комісій, експертних рад, редакційних колегій, грантових комітетів або спеціалізованих рад із присудження наукових ступенів. Саме в цих професійних спільнотах формуються критерії, за якими оцінюються результати досліджень і будуються академічні кар'єри. Особлива роль належить впливовим ученим, які обіймають керівні посади або користуються значним авторитетом у своїй предметній галузі. Саме вони мають демонструвати готовність застосовувати нові принципи оцінювання не лише в офіційних документах, а й у повсякденній практиці — під час добору кадрів, експертизи наукових проєктів, наставництва молодих дослідників і роботи в редакційних колегіях наукових журналів. Якщо університети, грантові організації, наукові товариства, видавці та журнали використовуватимуть різні критерії оцінювання, дослідники й надалі отримуватимуть суперечливі сигнали щодо того, які результати їхньої роботи справді цінуються академічною спільнотою. Оновлення академічної культури є більш складним процесом, ніж ухвалення нових декларацій чи рекомендацій. Стійкі зміни можливі лише там і тоді, де і коли принципи відповідального оцінювання послідовно втілюються в повсякденній діяльності всіх учасників наукової системи — від окремих дослідників до керівників університетів та міжнародних організацій.

Детальніше:
https://www.timeshighereducation.com/depth/academic-renewal-needs-pressure-below-and-responsibility-above

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_НауковіВидання_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-07-06

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів